

TELEGRAFUL ROMÂN.

împare Marție, Ioiă și Sâmbata

ABONAMENTUL:

Pentru Sibiu pe an 7 fl., 6 luni 3 fl. 50 cr., 3 luni 1 fl. 75 cr.
Pentru monarhie pe an 8 fl., 6 luni 4 fl., 3 luni 2 fl.
Pentru străinătate pe an 12 fl., 6 luni 6 fl., 3 luni 3 fl.

Pentru abonamente și inserțiuni a se adresa la
Administrațiunea tipografiei arhidieceșane Sibiu, strada Măcelarilor 45

Correspondențele sunt a se adresa la
Redacțiunea „Telegrafului Român”, strada Măcelarilor Nr. 45
Epistolele nefrancate se refușă — Articuli nepublicați nu se înapoiază.

INSERȚIUNILE:

Pentru odată 7 cr., — de două ori 12 cr., — de trei ori 15 cr., rëndul cu litere garmond — și timbru de 30 cr. pentru fie-care publicare.

Interesul poporațiunei dela țără față de scôla poporală.

I.

Atât de strins este necsul între poporațiunea dela țără și între un învățator poporal, încât nu ne putem cugeta vre-un progres, ori și cât de neînsemnat în scoli, dacă nu există cea mai perfectă armonie între acești doi factori.

Familia și învățatorul — casa părintească și scôla trebuie să aibă între dâsele o punte liberă de trecere, vederile familiei în ce privește creșterea pruncilor nu trebuie să divergeze de vederile și principiile învățătorilor. Poporațiunea dela țără trebuie să posedă cel mai viu interes față de scôla și învățator. Și încât acest interes sau nu există de loc sau e numai în fașe, toți factorii chemați, și în specie învățatorul e chemat primo loco să-l deștepte și să-l cultive în poporațiune față de scôla. Numai așa scôla poporală, carea pe dreptul e privită nu numai de institut de învățământ, ci și de educațiune și va pute împlini cu sânteniă misiunea sa binecuvântată.

Pentru ca se poți sana un rău, trebuie să-i cunoscî cauza, de unde provine, și să sci afla remediile necesari. Ani de ani statisticele noastre scolare constată, că progresul în scôla poporală din ce în ce ia avânt mai imbu curătoriu, ba se arată și în procente cu cât crește numărul elevilor, cari știu ceti și scrie. E ră cetitul și scrisul se consideră din mai multe părți de un barometru al progresului și indirect de un barometru al interesului ce poartă poporațiunea de la țără — părinții față de scôla.

Cu toate aceste dovești — cercetând cineva în personă scôlele poporale și petrecând fie și numai cât de puțin între popor, se va pute convinge ușor, că interesul poporal față de scôla — cu foarte puține esceptiuni, — încă e în fașe.

Nu vom face și nu suntem aplicați a face imputări poporului — în

ce privește puținul interes ce poartă el față de scôla, când cunoscem atât de bine trecutul lui dureros, și când scim împregiurările politice și sociali, în cari trăesece. Căci nu se pôte nega, că raporturile politice într-un stat contribuie foarte mult la deșteptarea și promovarea interesului față de scôla — în sinul poporului. Destul ne este să amintim, că pre timpul absolutismului scôlele poporale române erau pline cu elevi, astăzi, sub constituțiune, în era libertății, scôlele române, în mare parte stau gôle. Și numai atunci organele administrative poartă grija de frecuentare, când aceea devine peepenie de magiarisare, când scôla încetă a mai fi institut național român de creștere. Cercetați scôlele comunale și de stat — ele sunt pline de prunci duși în puterea legii — cercetați apoi scôlele române confesionale, și veți vedé, că nime nu pedepsește pe părinții neglijenți. Și dacă ici colo se face cevași, se face numai cu ôre și care reserve, ori scopuri ascunse. Cei ce ne-au decretat perirea pre calea scôlei străine, lucră după un plan bine marcat. Noi însă se nisui din resputeri, ca se le nimicim planul. Vom nisui ca se stêrnim pre cale naturală, onestă, interes în poporațiunea dela țără față de scôla și vom promova acest interes — pecăt ne va fi posibil.

Deprinderea face măiestrul, învățatorul face scôla. Învățători buni, scôle bune, învățatori rei, scôle rele. Mai bine cu scôla de lemn și cu învățatoriu bun, decât scôla de zid cu învățator de lemn, e un proverb ce adese se aude în popor.

Învățătoriu e sufletul scôlei. Primo loco deci interesul poporului față de scôla e concentrat în personă învățatorului. Acesta o scie și-o simte poporul. Cele mai bune dispozițiuni, cea mai severă și binevoitoare controlă în scôla, nu vor stêrni în popor interes față de scôla, — dacă lipsesce un învățatoriu apt, carele își cunoste misiunea și și-o împlinesce cu sântenie.

Precum unui om mort nu-i putem da noi muritorii viață, întocmai așa

ori-ce măsuri salutare s'ar lua, ele nu vor aduce viață — progres în scôla, și interes față de scôla în familiă, dacă nu va fi un învățatoriu, carele se dea viață scôlei.

Împlinirea datorinței, cu cea mai mare scrupulositate din partea învățatorului, este conditiune sine qua non a deșteptării interesului în popor față de scôla. Un învățatoriu zelos și conștient în oficiul său, în curând va câștiga simpatia și iubirea poporului; bazele deșteptării interesului față de lucrările lui. Numai lucrând poți îndemna și pe altul la lucru, numai iubind poți fi iubit, numai arătând în interes față de elevii tăi, poți deștepta interes în părinți față de tine și față de scôla. Să nu fie un învățatoriu nici când în rătăcire, că poporul dela țără nu i-ar sci aprepia lucrarea și faptele lui. Da, poporul scie se aprepieze, ce e bun și ce e rău. Și îndată ce observă, că un învățatoriu nu și face datoria, sau dacă apucă pe căi rătăcite, atunci faptele lui devin obiect de cea mai aspră critică. E destul ca un învățatoriu să nu și țină regulat ôrele, să mîrgă în cărcimă și să se pună în rënd cu alți țărani, ori apoi se ducă o viață destrăbălată și din și în și poporul îl va urî tot mai mult. Dar nu numai părinții ci chiar și pruncii observă ușor defectele învățatorului. Este destul ca învățatoriu să nu mîrgă pregătit în scôla, ori să se ocupe cu alte afaceri și numai decât va atrage atențiunea pruncilor asupra neglijenței lui. Un atare învățatoriu nu arată nici un interes față de scôla, și în consecință nu pôte aștepta dela alții, ca se intereseze.

Cu cât un învățatoriu își va împlini datoria mai cu conștiință, cu atât va simți în internul său o mulțămire și linișce mai mare, și cu atât autoritatea lui va crește în ochii elevilor și a familiilor.

Pentru ca să și împlinescă un învățatoriu datoria sa, se recere iubire și însuflețire față de chemarea sa.

Din momentul ce un învățatoriu a intrat prima dată în scôla, el trebuie

se fie pîtruns de cea mai curată iubire față de elevi, gata a se jertfi totdeauna pentru ei întocmai ca și un tată și mamă bună. Conduc de cunoscințele sale teoretice și de experiența sa, un învățatoriu trebuie să pîtrundă în natura elevilor, a-i atrage la sine și a și-i face adicți în totă privința. Conduc de iubire va nisui învățatoriu ca instrucițiunea încă se și aducă fructele sale, și rezultatele ei se pôte fi observate și de popor.

În scurt învățatoriu să se nisuiască, ca instrucițiunea să aducă și folose practice în viață.

E lucru sciut, cu câtă greutate își câștigă economul dela sate pânea de toate dîile, muncind și și nôte. E sciut și aceea, că adese ori părinții dela sate în lipsa de puteri de lucru își iau refugiu la pruncii lor, cari încă sunt obligați a frecuenta scôla, și îi rețin dela ocupațiunile lor menite pentru scôla.

Nu e mirare deci, dacă țărani nostri dela sate simt un fel de sarcină în trimiterea pruncilor la scôla, căci pruncii sunt un capital activ la lucrurile lor. Este deci și foarte justă întrebarea, ce și pune țăranul, că ôre instrucițiunea fiului său în scôla aduce-i ceva și folos în viață ori nu? E foarte dureros, când ani de dîle, un țăran își trimite pruncul la scôla, și se lipsește de ajutoriu lui, și în urmă vede, că pruncul său nu e în stare să scrie o epistolă, să-i facă o socotă, să-i nareze ceva din biblie etc. În aceste împregiurări interesul părinților față de scôla, nu numai că nu se stêrnesce, ci din contră țăranul vedându-se amăgit, trebuie să dîcă, că scôla nu-i aduce nici un folos, că învățatoriu e plătit numai indeșert, și în loc de câștig se trezesce încă cu spese deșerte.

Revista politică.

Foile din Budapesta s'au ocupat cu adunarea societăței, „s-lui Ștefan”, la care primarele a luat cuvântul în contra proiectelor bisericesci

FOIȚA

Cuvinte sufletesci

de I. C. Lavater.

(Urmare).

138. Dîle devine înțeleptul mai înțelept, mai bun cel bun, mai blând fie care blând, care este serios în privința blândetei. Progres unicul sigil al vieții adeverate și spirituale.

139. Cine crede în Dumnezeu, crede în viață, care nu se pôte strica și așteptă o țintă binecuvântată a puterii și a plăcerilor. Nici o povară pămîntenă nu copleșesce sufletul, și mörtea celor ce se iubesc dă viață cea mai înaltă a speranțelor.

140. Fericit este acel înțelept și bun care își simplifică scopurile lui, care pune în cele mai neînsemnate afaceri ceva din înțelepciunea lui curată, care sfinșesce lucrul cel mic cu privire la martorii sfinți care se bucură de cel mai bun, face bucuros faptele cele mai bune.

141. Lăsați-ne iubitorilor să trăim atât de mult, cât se pôte, să facem viață în viață prin cea mai înțeleptă și spirituală pricere și folosire a ei.

142. Lăsați-ne să facem ce putem, pentru noi să devie aceste timpuri de esaminat fără asemănare, restimpuri de grație fără asemănare.

143. Care nu m'a părăsit nici odată, nici nu m'e va părăsi nici odată, cine m'a format ce dispunător înțelept. Ce legislator neasemnat, care a format acest corp prin legi uniforme, care a împreunat spiritul acest viețuitor cu sine.

144. Nici odată se nu obosescă strădania de a lucra, atât cât putem.

145. Trezesce-te în fiecare dimineță cu potta de a te închina lui Isus Christos, celui mai demn de închinat. O creștine trăesce închinându-te în tăcere aceluia, căruia și tot cerul îi se închină. Și dacă chiar nu te închini deadreptul, atunci lucră, atunci vorbesce, atunci judecă așa, te bucură așa față de datoriță, încât adoratoriu lui Isus Christos se nu fie necunoscut.

146. Numai în grele esaminări se pot deștepta puterile credinței noastre. Pentru ce

ni s'ar fi și dat, dacă nu pentru ôrele întunecate și apăsătoare? Lăsați-ne să credem până când petrecem în timpul credinței. Numai prin esereții religioase ne pregătim pentru poftele spirituale ale contemplațiunei.

147. Speranța, minunea cea mai înaltă rađa de lumină cea mai plăcută a divinității, basa vieții vecinice, de sigur „Dumnezeu există și iubire există.” Precum se ridică credința preste vederile noastre, așa se ridică speranța preste credință. care cuprinde numai făgăduință.

148. Mörtea celor, ce se iubesc se învește pe cei ce trăesc a trăi și a muri, se învește pe cei ce trăesc a trăi și a abdice de bună voie de toate, ce viața pămîntenă le face iubit, și ce le face mörte grea.

149. Sufere, poartă, mântuesce, cruță, ertă, însă iubescce totdeauna.

150. Nici odată nu m'e află mai linișcit, nici odată mai curat, mai nobil, nici odată nu m'e bucur mai mult de esistența mea, nici odată nu sunt mai sigur de permanența mea, care nu se pôte strica, nici odată mai nemuritor, mai umilit, mai pațient în suferințe, nici odată nu tac mai modest nici odată nu lucru mai nobil, nici nu uit

a fi mai marinos, nici odată nu sunt mai uman și mai divin, de cât când m'e apropiu în cuget cu sinceritate mai linișcită în credință de acela, pe care evangelia m'îl recomandă ca pe Domn și Dumnezeu al meu.

151. Cine a suferit, ce a fost mai greu și nu a murit ajutat fiind de Dumnezeu, acela nu se teme de nici un periclu și de nici o povară amenințătoare, el ascêptă cu statornicia unui sôre ajutorul lui Dumnezeu. Cel dintâi cuget al lui este Dumnezeu, cugetul lui din urmă este Dumnezeu, numai Dumnezeu.

152. De nici o bucurie a vieții gustată cu mulțămîtă nu și va părea rău.

154. Acolo, acolo se unesc sufletele cari simpatisesce. Ce aici abia s'a putut vedea și s'a atins numai în trecăt, acolo se unesc și petrece în bucuriile eterne ale uirei. când odată Dumnezeu unescce tot ce e bun, și binecuvântă tot ce e unit.

154. Invață a cunoste plăcerea și vanitatea vieții trecătoare; nevrednicia și vrednicia ei să și o descopere tot mai mult fie care și.

(Va urma)

politice dela ordinea dăilei. Diarele aprepiează această vorbire ca un preludiu al luptei, ce catolicii o vor înscena în casa de sus în contra căsătoriei civile. Primatele, ce e drept nici n'a amintit căsătoria civilă, dar întregul seu discurs, în care a accentuat caracterul creștin al familiei ca basă a statului, s'a ocupat indirect numai cu această afacere. Anume a arătat, că toate statele, ca d. e. imperiul roman și Polonia, cari au subminat basa morală a familiei, au trebuit să péră. Provocă deci la luptă bărbătească pentru apărarea integrității acestei instituțiuni creștine.

„Magyarország“ prevede o luptă înverșunată în casa magnaților și spune că acest corp legiuitor este într-o atitudine de pregătit și întărit pentru luptă, încât nu se poate sci ce sorțe va avea proiectul guvernului.

„Magyar Állam“ spune, că în comitatele dela nordul țerei s'au împărțit multe mii de broșuri, scrise în limba slovacă de un anumit Mudroncek, cari pledază pentru căsătoria civilă, și fără îndoială sunt o operă a cercurilor guvernamentale. Se prepară acum un răspuns, tot în limba slovacă. Pentru acoperirea cheltuielilor acestei replici s'a început deja colectă.

După informațiunile din Budapesta proiectul despre căsătoria civilă se va dezbate în comisiuni din 26 l. c. n. începând; ér pe 7 Maiu se va aduce în plenul casei magnaților.

Profesorul de universitate Bodnár Zsigmond a edat cu data de 16 Aprilie o nouă fôia volantă intitulată „Un cuvânt către legislatorii magiari“, în care după ce arată, că în spiritul timpului zace tendența de decentralizare, că ideile absolute sunt înlocuite cu idei relative, se adresază către legislatorii magiari în chipul următor: „Domnii mei, deschideți-ve ochii, recunoșteți pe necuratul seducător și nu-i dați credemânt. D-vostă sunteti copii molațici ai timpurilor decădute; d-vostă nu sunteti chemați a zidi templul național al unității magiare. În zilele aceste miserabile și leneșe numai o datorință puteți avea: să vă împăcați cu situațiunea, se vă împăcați cu elementele constitutive ale patriei și să încetățeniți dela Pojon până la Brașov și din Carpați până la Adria pacea și concordia“.

„M. E.“ aduce scirea, că între monarhul nostru Francisc Iosif și regele Italiei s'au încordat relațiunile, fiindcă regele Umberto dimpreună cu guvernul și parlamentul seu și-a exprimat unanim condolențele pentru mórtea „rebelului“ Kossuth Lajos. Spune mai departe, că visita din Abbazia și Viena a lui Wilhem a urmărit scopul, ca să împace pe cei doi monarhi, dar n'a succes. Din cauza această conchide corespondentul din Roma a numitului diar, că e prea posibil, că din incidentul acesta se se disolve tripla alianță, fiindcă Italia nu poate merge mână în mână cu un stat, care nu o respectă.

În Anglia s'a petrecut un fapt politic de cea mare însemnătate, care de sigur va provoca crâncene lupte între „Thory“ și „Vighi“ englesi. Anume, camera comunelor a primit bilul, care desființează dreptul, cel avea camera lordilor de a dice veto legilor votate de camera comunelor. Prin votul acesta se introduce în constituția englesă o mare modificare, ale cărei urmări nu se pot calcula. Votul camerei comunelor din Londra, a fost provocat în prima linie de atitudine îndărătnică a lordilor englesi contra bilului home-rule, pe care se scie, că ei l'au respins. Mai sunt apoi și alte cauze. E vorba aici de lupta între democrația și aristocrația englesă, care ține cu încăpăținare la

privelegiile ei, periclitare de marea reformă irlandeză a lui Gladstone. Votul camerei comunelor va face de sigur puternică impresiune asupra tuturor cercurilor politice din Europa.

Diarului „Pol. Corr.“ i se scrie din Petersburg: Privitor la ideia desarmării, discutată în presa din străinătate și în cea rusescă, în Rusia domnesce părerea că pacea europeană nu se poate asigura ađi prin o desarmare generală. Stêlpii cei mai puternici ai păcii sunt guvernele și intențiunile pa cinice ale popórelor. Nici un guvern european nu doresce răboiul, toate însă trebuie să-și susțină puterea armată, fiindcă numai astfel pot să-și contrabalanseze puterile. Guvernul rusesc este convins despre această imperioasă necesitate, și nu poate vedea posibilitatea de a se schimba această stare. Scirea lui „Times“ așa-dar, că guvernul rusesc va propune guvernelor europene desarmare generală, este declarată de cercurile competente, ca o aserțiune cu totul nebasată.

Meetingul poporului sêrbesc din întreaga metropolă sêrbescă, ținut în Carloviț a avut un succes strălucit. Au participat peste 20,000 sêrbi drept credincioși. Patriarchul Braucovici a oficiat serviciul divin și a dat binecuvântarea. S'au luat următoarele rezoluțiuni:

I. Poporul sêrbesc de sub corónă s. Stefan de la venirea sa în această țără și până în această zi totdeauna cu loialitate și-a împlinit datorințele sale, cetățenesci și patriotice, sincer și fără șovăire, versând chiar, când s'a recerut, și scumpul sânge al fiilor sei pentru rege și pentru noua s'a patrie. Din care motive acest popor poate pretinde de la stat, ca și el să respecte și să stimeze drepturile acestui popor, câștigate cu sângele străbunilor sei, făcând astfel posibilă existența drepturilor sale și libera întru trebuințare a autonomiei biserice sale naționale.

II. Adeveratul temei al bisericei noastre și al autonomiei sale pe teritoriul coróniei Ungariei se întemeiază pe privelegiile împărătesci și pe legile fundamentale ale țerii anume pe artic. de lege 27 din 1790 și 1791, în care sunt recunoscute și inarticulate privelegiile poporului sêrbesc; mai departe în art. 9 din legea 1868, care e adusă cu privire la autonomia noastră bisericească-scolară; până când reformele politice bisericesci propuse din partea guvernului ungar nu numai că vatămă esențial dogmele dreptcredincioșe, ci s'gduie până în temelia sa autonomia bisericei noastre naționale, ba chiar și unitatea bisericească a metropoliei de Carloveț. — Din aceste motive această adunare a întregii metropolii de Carloveț sêrbetoresce resping și protestează contra politicei bisericesci a guvernului reg. ung. alăturându-se către protestul episcopilor drept credincioși sêrbești, cari la 9 Maiu 1893 l'au așternut Maj. Sale și așteptând dela acest episcopat, că și în casa de sus cu ocașiunea desbaterilor asupra cunoscutului proiect de lege își vor împlini cu scumpătate datorința întru apărarea biserice.

Esprimând dorința generală a poporului sêrbesc, această adunare așteptă din partea factorilor competenți convocarea cât mai grănică a congresului bisericesc național, ca să-și facă datorința în cauza sancționării acestei legi și cumcă superioritatea cea mai mare, poporului sêrbesc de sub corónă s. Stefan să-și ridice glasul în această cestiune de viață a autonomiei și naționalității sêrbesci.

IV. Pe acei deputați sêrbi din dietă, cari au votat pentru această lege și cu această într-o singură întorsetură și-au uitat de credința lor și de poporul sêrbesc, adunarea prezintă în condamnă în modul cel mai aspru, érá

pomenirea lor o predă viitorimei spre aducere aminte.

V. În cât privesce ținuta altor popóre din patriă față de reformele politice-bisericesci, poporul sêrbesc se alătură în luptă popórelor ce combat această lege, apărânduși însuși propriile lor interese bisericesci naționale și această adunare anunță solidaritatea sa deplină cu acele popóre.

VI. Presidiul acestei întruniri este însărcinat a aduce la cunoștință tuturor cercurilor decizătoare aceste hotăriri.

Foile din Budapesta nu-și pot ascunde veninul pentru reușita splendidă a acestui grandios meeting a lor 20,000 de fii ai poporului sêrbesc. Mai ales concludul prin care se enunță solidaritatea cu celelalte naționalități nu le convine și indignare constată, că adunarea a avut un caracter mai mult politic și nu bisericesc.

Partidul catolic din Germania a repurtat o victorie, la care nici n'au gândit. De trei ani de când a murit șeful catolicilor, celebrul orator Winhorst, sorta partidului catolic din Germania s'a schimbat mult.

Odinoriă, catolicii au repurtat victorii strălucite pe totă linia și au făcut adese ori zile amare principelui de Bismark.

Ca din senin, același partid a repurtat acum câte-va zile o biruință, care a produs o profundă impresie în totă Germania. Legea votată acum septe ani prin care se espulsează iesuiții, acum a fost abrogată; această grație concursului dat catolicilor din partea socialiștilor și a celor-lalte partide democratice.

Jesuiții se vor întorce în Germania și vor reînființa celebrele lor școli populare și vor reîncepe propaganda lor catolică.

Procesul Memorandului.

Actul de acuză al procuraturii regesci.

(Înceiere.)

Fiind în acestea arătate elementele formative și faptul delictului de agitare circumscris prin §. 173 din codul penal; spre scopul constatării fapturilor care se pot acuză cu comiterea delictului, imi iau îndrăzneala să amintesc următoarele:

Tipărirea Memorandului în limbile magiară, germană, franceză și română; distribuția în modul mai sus arătat a esemplarelor tipărite, a fost îngrijită de către așa numitul „comitet executiv de 25“ al partidului național român, pentru-că tipărirea și răspândirea Memorandului a fost decisă în ședințele aceluiași comitet, ținute în zilele 25 și 26 Martiu 1893. Această e demonstrată prin fasonarea respective recunoșterea consonantă e tuturor membrilor ascultați din acel comitet.

Membrii deja de mai multe-ori amintitului „comitet executiv de 25“ au fost următorii:

1. Dr. Ioan Rațiu, avocat, locuitor în Sibiu.
2. George Popp de Basesci, propriet. în Basesci.
3. Eugen Brote, propriet. de tipografie, locuitor în Sibiu.
4. Dr. Vasile Lucaciu, paroh în Șisesci, de present arestat ca prinsoner, făcându-și pedepsa în închisorea din strada Dülöi în Budapesta.
5. Demetrie Comșa, profesor, locuitor în Sibiu.
6. Dr. Daniel P. Barcian, profesor, locuitor în Sibiu.
7. Septimiu Albini, publicist, locuitor în Sibiu.
8. Nicolau Cristea, asesor consistorial, locuitor în Sibiu.
9. Iuliu Coroianu, avocat, locuitor în Cluj.
10. Patriciu Barbu, avocat, locuitor în Reghinul-săseșc.
11. Dr. Teodor Mihali, avocat, locuitor în Dej.
12. Gavriil Man, avocat, locuitor în Bistrița.

13. Dr. Gavriil Tripon, avocat, locuitor în Bistrița.

14. Aurel Suciu, avocat, locuitor în Arad.

15. Mihail Veliciu, avocat, locuitor în Chișineu.

16. Dr. Iuliu Terențiu Mera, medic locuitor în Șiria.

17. George Lazar de Purcăreți, protopop gr.-cat., locuitor în Careii-mari.

18. Vasile Ignat, avocat, locuitor în Beiuș.

19. Rubin Patiția, avocat, locuitor în Alba-Iulia.

20. Dr. Aurel C. Popovici, medic, locuitor în Sibiu.

21. Basiliu Rațiu, vicar gr.-cat., locuitor în Făgăraș.

22. Ludovic Csato, avocat, locuitor în Blaj.

23. Gerasim Domide, preot gr.-cat., locuitor în Rodna-veche.

24. Alesandru Filep, avocat, locuitor în Zălau.

25. Dr. Ioan Nichita, avocat, locuitor în Zălau.

Așadar atunci, când comitetul executiv de 25 a decis tipărirea în limbile: magiară, germană, română, franceză și italiană a Memorandului, ce cuprinde în sine atacarea puterii obligătoare a legii despre uniune, și când decisiunea această s'a pus în vîgore — mai sus numiții membri ai aceluiași comitet au comis dintre dilectele de agitare indicate prin §§. 173 și 171 acela, faptul căruia consistă în răspândirea tipăriturii ce cuprinde în sine atacarea puterii obligătoare a legii.

Dintre membrii supra numitului comitet de 25 în timpul din urmă doi, Gavriil Man și Ludovic Csato, avocați, au murit, din care cauză în contra lor nu pot să însinueze acuză.

Dar' însinuză acuză pe basa §§. 171 și 173 în contra membrilor comitetului de 25 amintit de repețite-ori și anume: (aici se înșiră membrii comitetului, amintit mai sus afară de cei doi reposați.)

Și în legătură cu această, și cu deosebire cu scopul de a întări acuză însinuată în contra lui Eugen Brote, mai amintesc: că — după fasonarea lui Nicolau Roman — el, Eugen Brote a fost acela, care cu privire la distribuția esemplarelor din Memorand a dat ordin și povățuirii deosebite lui Nicolau Roman, el a pus în vîgore decisiunea comitetului de 25 referitoare la tipărirea „Memorandului“.

Pe baza §§-lor citați acuză mai departe cu delictul de agitare comis prin răspândirea „Memorandului“ ce cuprinde în sine atacarea puterii obligătoare a legii pe:

Nicolau Roman, amplotat la institutul de credit, locuitor în Bistrița, care — după cum însuși a mărturisit — în persónă a efectuit distribuția esemplarelor poliglote din Memorand, ca acelea să fie răspândite în mai multe ținuturi ale țerii și în străinătate, ba din acelea și el a distribuit mai multe.

Cu același delict îl acuză mai departe pe: Ioan Muntean, amplotat la institutul de credit și proprietar, locuitor în Hațeg, care după mărturisirea sa proprie, a distribuit cele 20 es. primite spre acest scop dela protopopul gr.-or. Romul Crainie.

Dionisiu Roman, candidat de avocat, locuitor în Mediaș, care celea 25 esemplare trimise lui din partea „Institutului Tipografic“ — după-cum însuși mărturisește — le-a distribuit la cunoștința sei.

Și îl acuză în urmă pe:

Romul Crainie, protopop gr.-or., locuitor în Dobra, care — în urma mărturisirii sale — din esemplarele primite din Sibiu câteva a distribuit însuși, ér 20 esemplare a trimis spre distribuție locuitorului din Hațeg Ioan Muntean.

După acestea acludând sub /. scrisorile cercetărilor, rog cu supunere pe întitulatul președinte al tribunalului reg., ca juriu de presă: ca spre pertractarea înaintea curții cu jurați a acestui proces să binevoască a designa un termin și pe sus amintiții acușați a-i cita prin trimiterea a câte unui exemplar din acest act de acuză, și despre întâmplarea această a me avisa și pe mine.

Cluj, 6 Decembre 1893.

Vita Sándor.
procuror reg.

Noutăți.

Adunarea generală a societății de lectură din Sibiu s'a ținut, conform con-

vocărei, Duminecă la 4 ore p. m. In vorbirea de deschidere, dl. president Parteniu Cosma, a făcut un tablou general despre mersul societății, a anunțat în cuvinte adânci pînă la urmă încetarea din viață a membrului Dr. Adalbert Balint, medic, carele a fost zelos membru al societății, bun părinte de familie și bun român, luând parte la toate actele societății. La propunerea d-lui president, adunarea își exprimă condolența prin ridicare. Dl. secretariu Dr. Oct. Russu dă citire raportului general, din care se vede, că societatea progresa, numărul membrilor s'a înmulțit; mobiliariul s'a îmbogățit în localul societății s'au făcut mai multe petreceri sociale românești și s'au dat refolosire pentru scopuri culturale etc. Adunarea a luat raportul la cunoștință; a luat act de mulțumire pentru actul generos al Escelenței Sale I. P. S. D. arhiepiscop și metropolit Miron Romanul, carele și în vara anului trecut a pus la dispozițiunea societății popicaria din grădina, unde membrii ei și-au aflat distracție în loc igienic. Se mulțamește institutului „Albina” pentru ajutoarele, cu care i-a venit în ajutoriu societății și pentru foile dăruite gratuit; de asemenea comisiunei tipografiei archidiecezane și dlui căpitan și asesor Pantaleon Lucea. Proiectul de buget, cetit de cas. D. Deceanu, de asemenea s'a primit, după cum l'a compus comitetul. Purcedându-se la alegerea comitetului prin votare secretă, au fost aleși membrii în comitet tot cei vechi, afară de dl. Dr. Cornel Diaconovici, carele nu mai petrece în Sibiu, alegându-se în locul dînsului dl. Dr. Ilie Beu, medic. După această frumoasă și cu mare tact condusă ședință, dl. president Parteniu Cosma, mulțumind pentru interesul dovedit al membrilor, promite că comitetul și pe viitoriu va lucra cu zelul de până acum, pentru progresul societății noastre.

Prelegerea publică, ținută Duminecă după amăzi în localul societății de lectură din loc, de dl. asesor consist. Mateiu Voileanu a fost ascultată de un public numeros. Prelegerea a fost instructivă din toate punctele de vedere. In ea s'a oglindat obiceiurile și viața stăpînitorilor și a popoarelor ce locuiesc Africa centrală. Și de astădată a terminat conferențiarul în aplauzele însuflețite ale publicului, care a gustat cu mare plăcere și această prelegere, cu care s'a încheiat ciclul prim al prelegerilor.

Deputați sinodali mireni s'au ales în cercurile aparținătoare la jurisdicțiunea Consistoriului eparhial din Arad următorii dîni și anume: în cercul Aradului: Petru Truța, avocat și Sever Boșcan candidat de advocat; în cercul Iriei: Aureliu Suciu, advocat și Dr. I. Mera medic; în cercul Chișineului: Michail Veliciu, advocat și Teodor Ceonte, profesor preparandial; în cercul Ienopolei: Georgiu Feier, advocat și V. Goldiș, profesor gimnasial; în cercul Butenilor: Demetriu Bonciu, notar public în Arad și Dr. Constantin Groza, medic; în cercul Halmagiului: Dr. Lazar Petco, advocat și Petru Truța advocat; în cercul Giulei: Dr. Nicolau Ozeu, advocat și Dr. Lazar Popoviciu medic; în cercul Radnei: Ioan Beșeș advocat și Dr. Ioan Hosan, medic; în cercul Temișorii: Paul Rotariu, advocat și Emanoil Ungurean; în cercul Vingei: Vincențiu Babeș, membru academiei de științe și G. Ardelean, advocat; în cercul B.-Comloșului: Ioan Lengeru, secretariu consistorial și Dr. Nestor Oprean, advocat; în cercul Lipovei: Dr. Zeno Mocsonyi de Foeni, proprietar mare și Dr. Ioan Suciu, advocat; în cercul Birchișului: Dr. Eugeniu Mocsonyi proprietar mare în Capolnaș și Dr. Liviu Marcu, advocat; în cercul Chisetău: Dr. G. Dobrin și Constantin Lazar, advocat.

Tîrg. Al șaptelea tîrg de vite cunoscute de prăsilă periodic subvenționat de comitatul Sibiu va ține la Sibiu luni în 30 Aprilie 1894 și va fi împreunat cu distribuirea de premii și diplome de laudă.

Premiile academiei române. Academia română a aprobat propunerea secțiunii istorice de a se pune ca subiect la premiul Boldescu de 1500 lei, pentru anul 1899 o monografie a cetăților Chilia și Cetatea Albă, cu istoria lor din cele mai vechi timpuri.

Pentru premiul Eliade Rădulescu, pe 1898, secțiunea istorică nu a ajuns la un vot unanim. Dl. Vincențiu Babeș a propus istoria chinezatelor bănățene. Dl. V. A. Urechia a propus ca subiect un studiu critic asupra cronicarilor munteni, atât de puțin cunoscuți, ér dl. Kalinderu, un studiu istoric etnic asupra Basarabiei. Plenul Academiei a aprobat acest din urmă subiect.

Corupțiunea presei magiare. Diarul „Magyarország” a scris un articol despre corupțiunea presei magiare. Se dice, că firma discreditată „Katz & Deutsch” a cumpărat pe „Pesti Napló” și voiesce se mai cumpăra vre-o 4—5 diare. Numita firmă e cunoscută prin isprăvile ei.

Kossuth II. în audiență la Umberto. O depeșă din Roma anunță că Kossuth Ferencz a fost primit eri de regele Italiei în audiență. Clironomul guvernului a mulțumit regelui pentru manifestățiunile de doliu.

Invitare. „Producțiunea și petrecerea colegială arangiată de societatea sodalilor români din Brașov. Producțiunea se va ține luni, în 18/30 Aprilie 1894, a doua zi de Paști, în sala hotelului central „Nr. 1.” începînd la 7 ore sîra. După producțiune urmîză dans, începînd cu „călușul” și „bătuta”. Intrarea de persoană 60 cr. v. a. Bilete se pot cîpăta la D. D. Eremias, la librăria Nicolae I. Ciureu, la casina română și sîra la casă. Ofertele maritimose se vor chita publice.

Programul producțiunii

1. Musica, 2. „In pădure,” de C. Spohn, executată de corul sodalilor. 3. „Tiganul cloșcă,” anecdotă de Th. Speranță, declamată de V. Gal. 4. „Bucuri nevinovate,” de C. Spohn, executată de corul sodalilor. 5. Musica. 6. Stan covrigarul, canțonată de V. Alexandri, executată de sodali. 7. Musica. 8. „Pétra din casă,” comedie într'un act, de V. Alexandri, executată de sodali. După producțiune urmîză dans.

Dr. Adalbert Balint,

medic și fizic montan i. p.,

după un morb greu și îndelungat, în 21 Aprilie la 9 ore dimineța, în etate de 57 ani și-a dat nobilul său suflet în mâinile Creatorului.

Rămășițele pămîntesci ale neuitatului defunct s'au transportat luni în 23 Aprilie st. n. la 3 ore după amăzi din locuința sa, strada podului Nr. 9, în cimiteriul gr. cat. din suburbiul porța Turnului, spre repaus etern.

Sibiu, în 21 Aprilie st. n. 1894.

Constanța Balint nasc. Tobias,

ca soție.

Minerva și Lucian,

ca fii.

Dela reuniunea agricolă română din Sibiu.

Sadu în Aprilie, 1894.

Stimate domnule redactor!

In interesul lățirii cunoștințelor despre pomărit și în deosebi despre sădirea pomilor, te rog să publici în stimabilul d-tale jurnal, următoarele șiruri:

Dumineca trecută în 3/15 Aprilie a. c. a eșit în comuna noastră Sadu dl. adv. și v.-președinte al reuniunii agricole române comitatense, I. de Preda aducînd cu sine 15 meri altoiți, pentru fiecare membru al reuniunii, câte unul.

Scopul d-sale și al reuniunii a fost, ca fiecare membru să fie împărțit cu câte un pom nobil și tot deodată obștea țărănească să fie instruită în mod practic, cum are să fie sădit pomul, dacă voiesci să aștepți fructe dela el.

Numitul domn a regretat, că gropile nu au fost făcute încă de astă toamnă, pentru-ca astfel pămîntul din ele în decursul iernei prin influința atmosferii să se mălăzeze. A regretat

mai departe, că aceste gropi nu erau făcute destul de largi și de adânci; princiios fiind după părerea d-sale, că gropile să fie de 1 metru lărgime și tot atîta adâncime. A regretat în fine, că gropile, făcute cu câteva zile înainte de sosirea d-sale, nu fură cu mai multe zile ér astupate, pentru ca astfel pămîntul din ele să aibă timp ca să se așeze, și astfel pomul să nu devie prea afund plantat.

Astupându-se după acesta în fața dlui delegat al reuniunii, gropile cu pămîntul de lîngă ele și cu un strat bun de gunoiu, care însă are să vie sub rădăcinile pomului, — s'a proces la plantare.

Inainte de toate dl. delegat al reuniunii a atras atențiunea celor de față la împrejurarea: că cel mai mare păcat, ce se comite la plantarea pomilor este acela, că pomii se plantază tot prea afund și prin acesta se înmormînteză de vii! Pomul după părerea d-sale are să fie plantat pe pămînt și nu în pămînt. — Cea mai bună plantare ar fi aceea, când pomul s'ar așeza frumos pe pămînt, rădăcinile lui s'ar respira apoi în toate direcțiunile lor naturale umplînduse locul dintre fele cu pămînt fraget și apoi toate rădăcinile s'ar acoperi ér cu pămînt bun. Inse în cazul acesta rădăcinile ar cîpăta sub ele pămînt vîrtos și aspru în care ele nu ar pute străbate bine și nu ar afla nutrimentul cerut; de aceea deci e necesită ca să se facă mai nainte gropi, în care să se sădască pomii.

Sădîndu-se însă pomii în gropi anume făcute, sau mai bine dis pre ele, pomii au să fie plantați astfel, ca grumazii rădăcinilor să rămîia circa de o palmă afară din pămînt; fiindcă pomul de o palmă încă să cufundă în grîpă, ér pomul bine plantat trebuie se stea ca grumazii coronei rădăcinilor în oblu cu suprafața pămîntului. Rădăcinile uscate sau ôrecum vătămăte necondiționat trebuie tăete neted înspre fața pămîntului; celelalte rădăcini la pomi micuți să scurtă cam cu a treia parte, la pomii mai mari mai puțin, la nucii, pruni, perseci deloc nu.

Dacă e pomul încă micuț și fără corună, se taie trunchiul lui pre 3 — la 5 ochi. Dacă e mai mare cu corună se rotunzează ramurile din corună, în proporțiă cu rădăcinile; la se dică dacă sunt rădăcini multe se lasă și crîngi mai multe sau mai lungi.

După plantare pămîntul se calcă domol dela pom în afară, apoi se udă bine și grîpa se acopere cu gunoi pîios, care se țină revenelă.

Cam acestea mi le-am putut nota din discursul fôrte instructiv și din demonstrațiunile dlui delegat al reuniunii, învățînd totdeodată unele apucături practice în sine de tot simple dar fôrte princiiose la îndeplinirea lucrărei.

Te rog deci să le dai publicității pôte pot profita și mulți alții din ele.

Prelîngă care am remas al onor. d-tale stimător

Un participant.

PARTEA SCIENTIFICĂ ȘI LITERARĂ.

Țera noastră.

Descriere poporală a Ardélului

de

Silvestru Moldovan.

(Urmare.)

De la Sân Miclăușul Giurgeului duce spre răsărit un alt drum, în pasul Bicăzului. Acest drum este calea de comunicațiune a locuitorilor din valea Bicăzului cu Giurgeul. El merge pe valea riulețului Beken în sus, apoi trece pe lîngă lacul Roșu sau Gyilkos, în valea Bicăzului. Lacul Roșu este al doilea lac mai însemnat al Carpaților nostri de la răsărit. El are o lungime de 2200 m. și e cam de 150 m. de lat, fiind așezat la o nalțime de 995 m. preste nivoul mării. In apa lui se află mare mulțime de păstravi. Lacul Roșu nu este vechiu; el s'a format în timpul mai

nou, după credința ômenilor de pe Bicăz la anul 1838, probabil prin suruparea unui dél, tăindu-se prin acesta apa Bicăzului și formându-se astfel lacul. Pădurea, ce s'a aflat în acest loc, a fost năpădită de apă, din care și acum se ridică preste suprafața, printre alge (lâna brôscei) vîrfurile braților uscați, prezentându-ne o privire ôrecum înfiorătoare.

Riul Bicăzul-Mare, eșind din lacul Roșu, trece în Moldova prin pasul de asemenea numire, după ce adună în alvia s'a apa mai multor riulețe. Intre aceste amintim riulețele Bicăzul-Mic și Dămucl, cari curg dinspre mîedădi, prin două văi paralele și se varsă pe partea dréptă în Bicăz, apoi pe partea stăgă valea Jidanului și pârăul Pisirig, care formeză aici granița. Văile acestor riulețe sunt bogate în peisagiuri de munte pitoresci și partii de stânci iuteresante, cum este între altele o pîrtă naturală romantică de stânci, în apropiere de vîrsarea Bicăzului-Mic în Bicăzul-Mare, prin care străbate spumegând apa acestuia din urmă.

Locuitorii satelor din pasul Bicăzului sunt români.

In Sân-Miclăușul Giurgeului se află scaunul unui protopiat român gr. cat. (protopopiatul Giurgeului) de care se țin 15 parochii și mai multe filii, cu 15,474 de credincioși.

Borsecul se află în partea de mîedănopte a Giurgeului, la pôlele muntelui Bic, lîngă drumul, ce duce în pasul Tulgheșului, al doilea pas, care trece din Giurgeu în Moldova. El este așezat pe teritoriul comun al satelor Szarhegy și Ditro și constă din Borsecul de Jos, unde se află o fabrică de sticlă, mine de cărbuni și o mîră cu ferestru, apoi din Borsecul de Sus unde se află unele dintre cele mai fîsemnate isvîre de apă minerală din țara noastră și întocmire escelente de scaldă. Tote aceste sunt proprietatea celor două comune amintite mai înainte.

Borsecul ca scaldă este fôrte vestit și apa isvîrelor lui se transportă în sticle în întregă țara și în streinătate.

Renumele ei îi-lă întemeiat un vienez, cu numele Zimmethausen, dar acela care a contribuit la acesta, a fost, ca și la băile de la Bălan, un român, un marginén din Seliște.

Inainte de acesta cu vre-o două sute de ani împrejurimile Borsecului erau fôrte sîlbatic; prin codri uriași, ce acopereau acești munți, nu se afla cale bătută și ținutul era cutriat numai de păstori și vînători curagioși, cari vineau pe aici la vînat de bouri, ce pe vremea aceea se aflau încă în codri pustii din Carpații nostri răsăriteni.

(Va urma.)

Convocare.

Conform §. 29 din statute, convocăm prin acesta la adunarea generală ordinară a reuniunii districtuali pre toți frații învățători din protopopiatele consistoriului aradan, ce se află în drépta Murășului, cum și pre toți binevoitorii cauzelor noastre școlare.

Adunarea generală se va ține Joi și Vineri după S. S. Pascii în 3 și 4 Maiu st. n. a. c. în sala cea mare a seminariului diecesan dela 8—12 a. m. și dela 3—6 ore d. am.

Sîra va avé loc tot în aceea sală și o serată musicală, — Programa adunării și a seratei se va publica în numerul proxim al acestei foi.

Arad, din ședința ordinară a comitetului ținută în 19 Aprilie st. n. 1894.

Teodor Ceonte,
președinte.

Nicolae Stefu,
secretar I.

Bibliografie.

A apărut:

„Rîndunica” fôie literară-beletristică, redigiată de redactorul fôiei noastre, nr. 2 (10 Aprilie n.) cu următorul cuprins:

Așa a fost să fie, novelă de Margareta Moldovan (urmare).

Pe mal, poezie, trad. d. Heine, de Mihail de Bonacchi.

In cimiter, de Silvan.
Noster mundus, poesie de Ioan V. Simionescu.
Mihail Eminescu, reminiscența de I. G. Bariț, (sfârșit).

După bal.
Bulciul Sân-Tóderului.
In zadar, poesie de Petrea dela Cluș

Sciri culturale. (Academia. Progresul României pe terenul instrucției. Conferențe la noi).

Feliurite. (Statistica amoreșilor. Curs de frumsețe. Anecdote. De-ale modei, De-ale casei. Situațiune grea. Găcitură săritore. Corespondența redacțiunii). — Cătră publicul cetitor.

In „Rămurele” (foiță): Din copilărie, de Revia.

„Rândunica” apare în 10, 20 30 a fiecărei luni și costă pe an 6 fl. pe 1/2 3 fl. pe 1/4 1 fl. 70.

Recomandăm atențiunii on. public acésta fôie.

Escriere de concurs

pentru primirea în scôla de cadeți ces. și reg. în Sibiu.

Cu începerea anului scolar 1894/5 (15 Septembrie) se vor primi în sus numita scôla de cadeți 30—50 de aspiranți în anul I. In anul al II III și al IV se vor primi numai încât sunt locuri vacante la dispoziție.

Condițiunile de primire se află în prescripțiunile de primire pentru aspiranți de scôla de cadeți ces. și reg. și aci se vor reflecta numai condițiunile comune, care sunt:

1. Cetățen austriac sau ungar;
2. Aptitudinea corporală;
3. Să dovedescă o purtare morală nepătată;
4. Să aibă etatea minimală și macsimală peste care se nu fie trecut;
5. O pregătire corespundătoare;
6. Obligamentul, că se va îngriji din mijlocele proprii, de procurarea și conservarea obiectelor trebuințioase prescise;

7. Solvirea tacsei scôlei la timp;
8. Primirea îndatoririi de a servi timp mai îndelungat în armată.

La punct 4:

Pentru primire
in I. anul unei
„ II. scôle de
„ III. cadeți de
„ IV. infanterie

Etatea se va computa din 1 Septembrie.

Dacă întrunesc toate condițiunile de primire, diferența de etate până la 4 luni nu formeză pedecă pentru admiterea la esamenul de primire.

Admiterea ori-căror concesii depinde dela ministerul de resbel.

Pentru primirea în anul I. a scôlei de cadeți de infanterie se pretinde cu toate aceste necondiționat documentarea că au împlinit 14 ani.

Asentarea (depunerea jurământului) a aspiranților primiți se întemplă numai după absolvirea completă a scôlei de cadeți și acésta de regulă la eșirea din scôla.

La punct 5:

Aspiranții au se producă atestatele de clase și se se supună la un esamen de primire.

Prin atestate se se documenteze că aspirantul a absolvat o scôla reală cu drept de publicitate sau un gimnasiu de aceeași categorie cu succes cel puțin suficient și anume pentru primirea

- in anul I. cele 4 clase inferioare,
„ „ II. minimum 5 clase
„ „ III. minimum 6 clase
„ „ IV. clasa cea mai înaltă.

Pentru scôlele civile singuraticce sunt notele corăspundătoare provădute în articolul XXXVIII de lege din anul 1868 a se considera de o categorie cu scôlele sus menționate.

Pentru primirea în anul I. se pretinde depunerea esamenului de primire în următoarele obiecte:

Limba germană, Aritmetică și Algebră, Geometrie, Geografie și Istorie și anumit în acea estensiune după cum

se propune în clasele inferioare a scôlelor medii.

Pentru primirea în anul II. se pretinde depunerea esamenului din toate studiile anului I.

Pentru primirea în anul III. se pretinde depunerea esamenului din toate studiile anului I. și II. și anume afară de limba națională, din studiile a grupeii 4 a planului de învățământ a scôlei de cadeți, apoi în ramii de specialitate militară.

Pentru primirea în anul IV. din toate studiile a grupeii 4 a anului I, II. și III.

Cunoștința acestor studii se pretinde în acea măsură, precum e prescrist pentru anii respectivi.

Esamenul de primire este a se depune în limba germană.

Aspiranții, cari au cercetat scôle medii, unde nu a fost propunerea în limba germană — se admit a depune esamenul de primire și în limba lor maternă; — însă totuși trebuie să cunoască și scrie nemțesce, pentru a putea înțelege ușor propunerea obiectelor în limba germană.

La punct 7:

Didactru e:

a) anual de 12 fl. pentru copii a tuturor oficerilor, a preoților evangeliici și gr. ort. a ampoliaților militari activi salariași fără rang, acelor în pensiune și invalidilor, marinei și armatei teritoriale.

b) pentru copii oficerilor din rezervă și ai oficerilor din armata teritorială neactivați, a oficerilor eșii din serviciu, apoi a ampoliaților de curte și de stat, a servitorilor de curte și a servitorilor aplicați în serviciu, de stat 80 fl. —

c) pentru copii tuturor civililor austriaci și ungari 150 fl. anual.

Didactrul e a se solvi din partea părinților sau a tutorului la comanda scolară în 2 rate anuale adecă 15 Septembrie și 1 Martiu a fiecărui an.

Solvirea pentru întreținere nu se recere.

La punct 8:

Fie care elev primit în scôla de cadeți educat aci și înrolat după absolvirea scôlei în armată, e îndatorat în virtutea legii să servescă activ pentru fiecare an petrecut în scôla de cadeți un an peste timpul de serviciu prescrist.

Un revers despre acésta însă nu se pretinde.

Elevii, care părăsesc înainte de vreme scôla de cadeți nu sunt îndatorati la acésta.

Rugările de primire sunt a se înainta cel mult până în 25 Iuliu a. c. comandai scôlei de cadeți.

Rugările au se fie însoțite de următoarele documente:

1. Estrasul de botez al aspirantului;

2. Atestat de indigenitate.

3. Atestat medical (de la un medic din armata comună, marină sau de honveți în activitate) despre aptitudinea corporală a aspirantului pentru educația militară.

4. Testimoniul scolastic de pe întreg anul scolar 1892/93 și atestatele de pe semestre I. și al II. ale anului scolar 1893/94.

5. Atestat de vaccinare (dar numai în cazul dacă acésta nu se confirmă în atestatul medical)

6. Atestatul de moralitate din partea autorității politice căreia aparține aspirantul (dar acésta numai atunci dacă lipsce din testimoniul scolar nota suficientă despre purtarea morală, sau dacă intrarea în scôla de cadeți se întemplă direct dintr'o scôla publică sau cu drept de publicitate).

Rugările defectuoase sau sosite după 25 Iuliu a. c. nu vor fi luate în considerare.

Cu începerea anului scolar (15 Septembrie) încetă ori ce primire în scôlele de cadeți;

Sibiu, în 22 Aprilie, 1894.

Dela comanda scôlei ces. și reg. de cadeți în Sibiu.

Mersul trenurilor pe liniile orientale ale căii ferate de stat r. u. valabil din 1 Octobere 1893.

Budapesta — Predeal										
Tren de per-sone	Tren de accele-rat	Tren de per-sone	Tren de per-sone	Tren de accele-rat		Tren de accele-rat	Tren de accele-rat	Tren de per-sone	Tren de accele-rat	Tren de per-sone
10.—	8.05	8.05	—	2.15	pl. Viena	sos.	3.—	1.55	3.—	7.20
8.25	2.10	2.50	5.50	9.15	Budapesta	↑	6.20	7.30	6.35	1.50
11.28	4.07	6.14	8.57	11.12	Szolnok	↑	2.55	5.23	3.31	11.46
1.35	5.46	—	11.33	12.50	P. Ladány	↑	12.06	3.46	1.16	10.05
3.53	7.08	8.42	1.50	2.12	Oradea-mare	pl. ↑	Tr. de per-sone	2.25	11.04	8.43
4.—	7.15	12.05	2.24	2.19	Mező Telegd	↑	—	2.18	10.44	8.38
4.30	7.43	1.02	3.03	2.49	Rév	↑	—	1.52	10.07	8.13
5.22	8.18	2.14	3.46	3.24	Bratca	↑	—	—	9.30	—
5.45	—	2.50	4.07	—	Cincia	↑	3.53	—	8.31	7.08
6.34	9.07	3.54	4.53	4.17	Huiedin	↑	2.58	12.47	7.53	6.39
7.18	9.37	4.53	5.32	4.50	Ghirbău	↑	1.13	—	6.53	—
8.05	10.37	6.24	6.24	—	Cluș.	pl. ↑	12.17	11.01	6.14	5.25
8.32	—	6.59	6.59	5.55	Apahida	pl. ↑	—	10.45	5.14	4.48
8.49	—	11.10	8.40	6.11	Ghiris	↑	—	—	4.45	6.34
9.06	—	11.32	9.08	6.27	Cucerdea	↑	—	9.23	3.18	5.26
10.08	—	12.50	10.40	7.28	Ujóra	↑	—	8.54	2.31	4.52
10.37	—	1.25	11.25	7.50	Vințul-de-sus	↑	—	—	2.13	2.—
10.59	—	1.43	11.54	—	Aiud	↑	—	—	2.05	1.51
11.07	—	1.52	12.04	—	Teiuș.	pl. ↑	—	8.24	1.35	4.07
11.31	—	2.18	12.34	8.17	Crăciunel	pl. ↑	—	8.07	1.08	1.23
11.48	—	2.40	1.—	8.33	Blaș	pl. ↑	—	8.—	1.08	12.45
12.25	—	—	1.40	8.38	Micăsasa	pl. ↑	—	—	12.28	2.49
12.50	—	—	2.17	—	Copșa-mică	pl. ↑	—	—	11.57	—
1.04	—	—	2.35	9.09	Medias	pl. ↑	—	—	11.42	2.27
1.35	—	—	3.14	—	Sighisora	pl. ↑	—	—	11.06	2.13
1.50	—	—	3.34	9.42	Elisabetopole	pl. ↑	—	—	11.06	1.39
2.13	—	—	3.49	9.44	Hașfalău	pl. ↑	—	—	10.4	1.18
2.32	—	—	4.11	9.59	Homorod	pl. ↑	—	—	10.31	12.53
3.04	—	—	4.48	10.22	Agostonfalva	pl. ↑	—	—	10.09	12.37
3.39	—	—	5.27	10.51	Feldicara	pl. ↑	—	—	9.31	12.06
4.01	—	—	6.10	11.13	Brașov	pl. ↑	—	—	8.53	11.29
5.26	—	—	7.52	12.26	Timiș	pl. ↑	—	—	8.23	11.03
6.08	—	—	8.30	12.58	Predeal	pl. ↑	—	—	6.55	9.46
6.40	Tr. de per-sone	Tren de accele-rat	9.03	1.15	—	—	—	—	3.56	9.04
7.16	—	—	9.38	1.34	—	—	—	—	3.40	8.37
8.—	—	—	10.25	2.09	—	—	—	—	3.19	8.03
—	11.—	5.15	6.18	2.19	—	—	—	—	2.48	7.23
—	12.26	5.57	7.10	3.01	—	—	—	—	—	—
—	1.11	6.29	7.40	3.31	—	—	—	—	—	—
—	8.45	12.20	10.50	1.59	—	—	—	—	—	—

Budapesta — Arad — Teiuș										
Tren de per-sone	Tren de accele-rat	Tren de per-sone	Tren de per-sone	Tren de accele-rat		Tren de per-sone	Tren de accele-rat	Tren de per-sone	Tren de accele-rat	Tren de per-sone
—	—	10.—	8.05	2.15	pl. Viena	sos.	6.20	7.20	3.—	—
—	—	8.10	1.56	9.30	Budapesta	↑	7.25	1.20	5.50	—
—	—	10.04	4.02	1.05	Szolnok	↑	4.15	11.15	2.21	—
—	—	3.45	6.57	5.24	Arad	pl. ↑	11.18	8.20	9.05	—
—	—	—	T. d. p.	—	Glogovaț	↑	10.46	7.20	8.40	—
—	—	4.30	2.34	5.46	Gyorok	↑	10.34	7.01	8.30	—
—	—	4.42	2.34	5.57	Pauliș	↑	10.11	6.20	8.08	—
—	—	5.03	3.34	6.19	Radna-Lipova	↑	9.58	5.50	7.57	—
—	—	5.14	3.58	6.30	Conop	↑	9.44	5.28	7.46	—
—	—	5.32	4.20	6.48	Bérvava	↑	9.10	—	7.17	—
—	—	5.56	—	7.12	Soborșin	↑	8.54	—	7.02	—
—	—	6.12	—	7.27	Zam	↑	8.03	—	6.24	—
—	—	6.58	—	8.07	Gurasada	↑	7.28	—	5.53	—
—	—	7.26	—	8.33	Ilia	↑	7.—	—	5.28	—
—	—	7.52	—	8.57	Branicica	↑	6.49	—	5.17	—
—	—	8.08	—	9.13	Deva	↑	6.24	—	4.55	—
—	—	8.26	—	9.29	Simeria (Piski)	↑	5.59	—	4.33	—
—	—	8.52	—	9.53	Orăștia	↑	5.43	—	4.17	—
—	—	10.—	—	10.19	Șibot	↑	4.42	—	3.30	—
—	—	10.25	—	10.50	Vințul de jos	↑	4.20	—	3.03	—
—	—	10.44	—	11.16	Alba-Iulia	↑	4.58	—	2.36	—
—	—	11.58	—	11.44	Teiuș	pl. ↑	3.40	9.40	2.19	—
—	—	11.29	7.05	12.06	—	—	3.04	9.05	1.39	—
—	—	11.56	7.40	12.38	—	—	—	—	—	—

Budapesta, gara de vest — Orșova — Verciorova										
Orient. Espres	Tren de per-sone	Tren de accele-rat	Tren de per-sone	Tren mixt		Tren de per-sone	Tren de accele-rat	Orient. Espres	Tren de accele-rat	Tren de per-sone
9.06	11.—	9.—	9.15	4.15	pl. Viena	sos.	6.15	2.45	3.16	7.05
1.55	8.25	2.35	6.30	10.10	Budapesta	sos.	7.10	9.14	10.27	1.20
5.18	5.20	7.59	4.24	3.36	Timișoara	pl. ↑	9.50	5.50	5.13	7.50
—	6.15	8.25	5.25	9.30	Caransebeș	pl. ↑	9.20	—	5.07	7.42
—	9.35	10.41	8.23	3.30	Băile-Herculane	↑	6.22	—	12.53	5.31
11.28	—	12.52	10.58	7.36	Verciorova	↑	3.40	—	12.53	3.21
12.09	—	1.25	2.10	—	București	↑	2.26	—	12.10	2.10
10.55	—	11.40	—	—	—	—	—	—	4.03	5.50

Cucerdea — Oșorheiu — Reg. săs.										
Tren de per-sone	Tren de accele-rat	Tren de per-sone	Tren de per-sone	Tren de accele-rat		Tren de per-sone	Tren de accele-rat	Tren de per-sone	Tren de accele-rat	Tren de per-sone
—	2.35	8.15	3.11	8.58	Cucerdea	↑	7.40	2.37	8.25	1.18
—	3.26	9.01	3.57	9.44	Lădoș	↑	6.55	1.51	7.36	12.22
—	5.07	10.27	5.23	11.11	Oșorheiu	↑	5.30	12.25	5.54	10.35
—	5.50	10.42	5.36	—	Reghinul-săs.	↑	5.18	9.35	5.05	—
—	7.25	12.15	7.15	—	—	—	3.50	8.—	3.22	—

Nota: Ôrele însemnate în stânga